

Dosarul nr. 2rc-91/20

Prima instanță: Judecătoria Criuleni sediul Dubăsari (jud. A. Cerbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, I. Cotruță, V. Mihaila)

DECIZIE

5 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „KDV MOL” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Cooperativei de Consum din sat. Coșnița cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată împotriva încheierii din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul declarat de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița ca fiind în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen

constată:

La 4 iulie 2019, ÎCS „KDV MOL” SRL a depus cerere ce chemare în judecată împotriva Cooperativei de Consum din sat. Coșnița cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 775, 858, 947, 948, 1108, 1472, 1481 Cod civil, art. 166, 167 CPC, a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Cooperativei de Consum din sat. Coșnița a datoriei în mărime de 83 302,55 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 000 de lei și a taxei de stat în mărime de 2 500 de lei.

Prin hotărârea din 13 septembrie 2019 a Judecătoria Criuleni sediul Dubăsari, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Cooperativa de Consum din sat. Coșnița în beneficiul ÎCS „KDV MOL” SRL suma în mărime de 83 302,55 de lei cu titlu de datorie și suma în mărime de 3 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 20 ianuarie 2020, prin intermediul poștei electronice, Cooperativa de Consum din sat. Coșnița a declarat apel împotriva hotărârii din 13 septembrie 2019 a Judecătoria Criuleni sediul Dubăsari, solicitând repunerea apelului în termen,

admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, precum și amânarea plății taxei de stat.

Prin încheierea din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul declarat de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița ca fiind în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 25 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice, Cooperativa de Consum din sat. Coșnița a declarat recurs împotriva încheierii din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, remiterea cauzei în instanța de apel, admiterea cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că în prima instanță cauza a fost examinată în lipsa Cooperativei de Consum din sat. Coșnița.

La fel, prima instanță nu a respectat prevederile art. 236 alin. (4) CPC, respectiv, Cooperativa de Consum din sat. Coșnița a aflat despre hotărârea contestată în ziua când a formulat în adresa Curții de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, cererea de apel și anume, la 4 noiembrie 2019.

A considerat că a reacționat legal și în termen, or a contestat hotărârea imediat cum i-a fost cunoscută soluția primei instanțe.

A remarcat că instanța de apel eronat a indicat că hotărârea primei instanțe ar fi fost recepționată de Cooperativă la 7 octombrie 2019, deoarece această circumstanță nu este dovedită nici cu un mijloc de probă.

La fel, instanța de apel greșit a menționat că cererea de apel a fost depusă abia la 20 ianuarie 2020, or extrasul din poșta electronică denotă că apelul a fost expediat către instanță la 4 noiembrie 2020.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 3 iunie 2020, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 60), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 iunie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de

Cooperativa de Consum din sat. Coșnița cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul declarat de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița ca fiind în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 55-59).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Cooperativa de Consum din sat. Coșnița în afara termenului legal și lipsa temeiului de repunere a apelului în termen.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma legală enunțată, instanța de recurs constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Criuleni sediul Dubăsari a fost pronunțat la 13 septembrie 2019, prin urmare termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 14 octombrie 2019 (f. d. 25).

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii din 13 septembrie 2019 a Judecătorei Criuleni sediul Dubăsari a fost depus de către Cooperativa de Consum din sat. Coșnița numai la 20 ianuarie 2020, prin urmare cu depășirea termenului legal (f. d. 33-34).

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa Cooperativei de Consum din sat. Coșnița, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC și nu prelungește în mod automat acest termen de la momentul recepționării hotărârii motivate.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copieii dispozitivului hotărârii primei instanțe sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Astfel, respectivele constatări resping argumentul recurentei Cooperativa de Consum din sat. Coșnița invocată în recurs în sensul că a contestat hotărârea imediat cum i-a fost cunoscută soluția primei instanțe.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurente precum că în prima instanță cauza a fost examinată în lipsa Cooperativei de Consum din sat. Coșnița, având în vedere că prezentul litigiu constituie unul cu valoare redusă, care, conform art. 276³ și 276⁴ CPC, se examinează în procedură scrisă.

Mai mult că, conform materialelor dosarului, Cooperativa de Consum din sat. Coșnița a fost înștiințată despre punerea pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de ÎCS „KDV MOL” SRL împotriva Cooperativei de Consum din sat. Coșnița, ultimei fiindu-i trimisă copia cererii de chemare în judecată cu toate actele anexate și a încheierii din 5 iulie 2019 a Judecătorei Criuleni sediul Dubăsari,

prin care cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare ca cerere cu valoare redusă, recepționate de aceasta la data de 16 iulie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 24).

Ca urmare, fiind cert că Cooperativa de Consum din sat. Coșnița cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CEDO cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

Instanța de recurs notează că nu poate fi reținut argumentul invocat în recurs în sensul că instanța de apel greșit a menționat că cererea de apel a fost depusă abia la 20 ianuarie 2020, deși extrasul din poșta electronică denotă că apelul inițial a fost expediat către instanță la 4 noiembrie 2020.

Or, chiar și în această situație, cererea de apel împotriva hotărârii din 13 septembrie 2019 Judecătoria Criuleni sediul Dubăsari ar fi fost depusă peste termenul legal, or termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel a expirat la 14 octombrie 2019.

În context, este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a refuzat în repunerea în termen a apelului declarat de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița.

Or, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter excepțional, în sensul că o astfel de *cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.*

În speță, Cooperativa de Consum din sat. Coșnița în susținerea solicitării cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termen.

Distinct de cele menționate, se atestă legalitatea încheierii din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituit apelul declarat de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița ca fiind în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Iar admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

În susținerea acestei concluzii vine și jurisprudența constantă a CEDO care statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Cooperativa de Consum din sat. Coșnița.

Se menține încheierea din 26 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „KDV MOL” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Cooperativei de Consum din sat. Coșnița cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu